

דברים שנקראו ביום הראשון, והם שמים וארץ, אור וחשך, תהו ובהו, רוח ומים, מדת יום ומדת לילה. שמים יש למעלה משמים, שהוא שמי השמים העליונים, ויש אור למעלה למעלה שנקרא אור הגנוז לצדיקים לעולם הבא, שענין לא שולטת עליו, ויש חשך נסתר שנאמר בו ישות חשך סתרו, ויש תהו ובהו למעלה, שנאמר בהם קו תהו ואבני בהו. ויש רוח הקדש שנאמר בה רוחו הקדוש המרחפת על פני מי התורה, מדת יום ומדת לילה, מדת יום - השכינה העליונה, מה זה יום? העמוד האמצעי שממנו ימים ארפים, זהו שכתוב ארץ ימים בימינה, זהו שכתוב יומם יצוה יהו"ה חסדו, ימים קטנים מצד של זעיר אנפין צדיק, מדת לילה - האם התחזקה. עד פאן א' מן אב"ג.

מה זה ב' (בינה)? בה נודעים דיו הפרצופים של האדם העליון, ג' שלש דמיות, כמו שאדם של בריאה ואדם של יצירה ואדם של עשיה, ג' יש לה ראש וגוף וזנב, הראש זה י', הגוף הפרצוף, הקוץ שלמטה זנב, ומשום זה אמרו בעלי המשנה, אדם הראשון עשה לו פרצוף ולבסוף זנב. על הזנב נאמר ויגדל הילד ויגמל, עד שיעשה פרצוף.

ועוד אבגית"ץ, א' מורה על א"ל מסתתר מעיני כל חי ונעלם מפל היצורים כלם, על אדירירו"ן נאמר קומה אדיר ירון, ויש ממנה תחת ידו שנקרא אדיר"ר אדירים, ותחת משלתו אתני"ה, והוא יוצא מהפסוק הזה, אית"ן מושבך ושים בסלע קנ"ך, שם אית"ן והוא תנ"א. ק' קנך, קנה חכמה קנה בינה, יהו"ה קנני ראשית דרכו למעלה מהכל, קדם מפעליו מאז, מעולם נסכתי מראש מקדמי ארץ. מה זה

וחשך, תהו ובהו, רוח ומים, מדת יום ומדת לילה, שמים אית לעילא מן שמים דאיהו שמי השמים העליונים, ואית אור לעילא לעילא דאתקרי אור הגנוז לצדיקייא לעלמא דאתי, דעינא לא שליט עליה, ואית חשך סתים דאתמר ביה (תהלים יח יב) ישות חשך סתרו, ואית תהו ובהו לעילא, דאתמר בהון (ישעיה לד יא) קו תהו ואבני בהו. (דף קכ ע"ב) ואית רוחא דקודשא, דאתמר ביה רוחו הקדוש המרחפת על אנפי מיא דאורייתא, מדת יום ומדת לילה, מדת יום שכינתא עלאה, מאי יום עמודא דאמצעיתא, דמניה יומין ארוכין, הדא הוא דכתיב (משלי ג ב) ארץ ימים בימינה, הדא הוא דכתיב (תהלים מב ט) יומם יצוה יהו"ה חסדו, יומין זעירין מסטרא דזעיר אנפין צדיק, מדת לילה אימא תתאה, עד הכא א' מן אב"ג.

מאי ב' (בינה), בה אשתמודעין דיו פרצופין דאדם עלאה, ג' תלת דיוקנין, פגיונא דאדם דבריאה ואדם דיצירה ואדם דעשיה, ג' אית לה רישא וגופא וזנבא, רישא דא י', גופא פרצופא, קוצא דלתתא זנב, ובגין דא אמרו מארי מתניתין, אדם הראשון עשה לו פרצוף ולבסוף זנב, זנב עליה אתמר (בראשית כא ח) ויגדל הילד ויגמל, עד דיתעביד פרצוף. ועוד אבגית"ץ, א' איהי מורה על א"ל מסתתר מעיני כל חי ונעלם מפל היצורים כלם, אדירירו"ן עליה אתמר קומה אדיר ירון, ואית ממנא תחות ידיה דאתקרי אדיר"ר אדירים, ותחות ממשלתיה אתני"ה, ואיהו נפיק מהאי פסוק (במדבר כד כא) אית"ן מושבך ושים בסלע קנ"ך, תמן אית"ן ואיהו תנ"א, ק' קנך, קנה חכמה קנה בינה (משלי ד ראשית דרכו למעלה מהכל, קדם מפעליו מאז, מעולם נסכתי מראש מקדמי ארץ. מה זה